

O MATERIE PRIMĂ VALOROASĂ

Zilele trecute, în colaborare cu Ministerul Industriei Ușoare, ziarul nostru a organizat o consfătuire cu tema: Valorificarea rațională a lărilor din țară. Au participat directorii, inginerii, specialiștii din majoritatea întreprinderilor de prelucrare a lărilor, specialiștii din direcția generală de resort, de la Institutul de cercetări textile și Laboratorul central al mi-

nisterului, reprezentanții al Ministerului Agriculturii și alte instituții centrale. La această consfătuire s-au discutat pe larg posibilitățile existente și măsurile necesare a fi luate atât în întreprinderile industriale cât și în unitățile agricole, pentru ca din această valoroasă materie primă — lână — să se poată produce stoffe și tricotaje de calitate superioară.

Înainte de a lua loc la masa discuțiilor, participanții au făcut cunoștință, prin expozitiile prezentate în cadrul unei expoziții, cu felul cum este posibil să se rezolve în practică tema consfătuirii. Lână, această prețioasă materie primă, pe care agricultura o pune cu fiecare an ce trece, în cantități sporite, la dispoziția industriei textile, este transformată cu pricepere, fantazie și bun gust într-un bogat sortiment de stoffe.

În schimbul de păreri purtat la această expoziție, specialiștii arătau, pe drept cuvânt, în fața modelelor concrete, că din lăurile din țară, folosindu-se cu meșteșug și artă tehnologică adecvată caracteristicilor lor, se pot obține stoffe ce nu diferă cu nimic de cele provenite din import. Discuțiile au continuat în consfătuire. Ele s-au înfiripat ușor, pe marginea celor mai importante probleme ce se ridică în industria de stoffe la ora actuală.

Majoritatea vorbitorilor s-au oprit în cuvântul lor asupra fazei de sortare a lăurilor. Și nu întâmplător.

Toată atenția sortării lăinii

În cuvântul său B. Gherasim, inginer șef al întreprinderii „Textila Grivița” arăta că în această fază a procesului tehnologic există cele mai mari posibilități pentru valorificarea rațională și optimă a sorturilor de lână, în funcție de caracteristicile proprii fibrelor. De o sortare judicioasă, cu grijă și mai ales calificată

„Textila Grivița” a studiat și perfecționat noi metode de sortare ce sortarea în trepte și după lungimi. Ca rezultat al aplicării acestor metode și a organizării muncii în această fază, s-a reușit ca din lăurile din țară să se extragă cantități mereu sporite de lână de pieptene destinate stoffelor fine. Astfel dacă în 1959 din lână fină s-a extras în această întreprindere doar 10,2 la sută lână de pieptene, s-a ajuns ca din recolta acestui an să se pună în valoare ca lână de pieptene 30,3 la sută. Generalizarea în anul viitor a noilor metode de sortare în toate întreprinderile din sector va permite desigur să se prelucreză cantități și mai mari de fire pleptănate din lăurile din țară.

Nu întotdeauna lucrătorii din secțiile de sortare, deosebit de importante pentru întreg fluxul tehnologic — spunea tovarășul Traian Lupșe de la

Creește tot mai mult sortimentul de stoffe fine produse de industria noastră.

— Import ?
— Nu, Postăvăria Română !..

În amestec cu fibra sintetică

Am putea spune că stabilirea amestecului de fibre pentru producerea unei țesături este o adevărată artă. Pentru pregătirea unui bun amestec, este necesară cunoașterea exactă a caracteristicilor fibrelor ce se înfrățesc în fir.

Plecând de la cerințele industriei în această direcție, cercetătorii Institutului nostru au studiat printre altele probleme și posibilitățile utilizării lăurilor din țară în amestec cu alte fibre.

Până în prezent au fost realizate oca 40 de probe de

Uzinele textile Cîrnădie — corespund din punct de vedere al pregătirii profesionale, muncii pe care o fac.

Între altele, s-a considerat de către unele întreprinderi că sortarea este o operațiune ușoară, care cere îndemnare dar cunoștințe mai puține. O dată cu introducerea noilor metode de sortare, cerute de valorificarea maximă a fiecărei caracteristici a fibrelor, față de această meserie pretanții au crescut. Experiența bună dobândită de întreprinderea „Textila Grivița” — unde pentru muncitorii acestei secții au fost organizate cursuri speciale pentru îmbunătățirea și completarea cunoștințelor profesionale — se cere generalizată în toate celelalte secții de sortare din sector.

Asupra altor probleme a insistat același vorbitor. Justă apare observația că la modul defectuos în care D.C.A. Muncedora livrează loturile de lână. Au fost cazuri cînd datorită proastei ambalări, la uzina din Cîrnădie au sosit baloturi de lână merinos amestecate cu păr de porc, fapt ce compromite materia primă.

Referirile sale la condițiile necorespunzătoare de depozitare a lăurilor în unele fabrici, din lipsa unor spații suficiente, ar trebui să constituie obiect de studiu și să găsească rezolvare practică din partea Ministerului Industriei Ușoare.

Importanța unei atențe recepții a lăurilor înainte de spălare a fost subliniată de ing. M. Rusanovschi, șefa Laboratorului central al M.I.U. Legat de aceasta, tovarășa a subliniat necesitatea ca industria să preia lână de la D.C.A. într-o perioadă mai lungă de timp. Astfel se creează condiții ca

În cadrul Ministerului Industriei Ușoare a fost organizată pentru specialiști o expoziție în care sînt prezentate stoffe variate realizate numai cu lăuri din țară. Stăndurile expoziției cuprind stoffe fine pentru rochii, fantezuri pentru pardesii și taloare, precum și stoffe pentru costume și paltoane bărbătești, toate în desene și culori frumoase. În clișeu: Un grup de participanți la consfătuire vizitînd expoziția.

recepția, pe baza analizelor de laborator, să se facă cit mai atent, pentru ca lână dată spre prelucrare să întrunească condițiile de calitate cerute.

Observațiile și propunerile de îmbunătățire a activității D.C.A. ar fi fost de dorit și necesare să fie consemnate, încă de la începutul consfătuirii, de către reprezentanții acestei direcții. Dar cum ceasul sau... memoria au jucat o farsă tovarășilor, abia după a doua invitație s-au hotărât să coboare cele 6 etaje ce-l desparte de locul consfătuirii. Prin aceasta, ca și prin participarea mai mult formală la discuții, a reieșit că D.C.A. nu a dat importanța cuvenită acestei consfătuiri, lipsindu-se astfel de ajutorul prețios ce-l putea primi.

Despre unele condiții tehnice...

Ca specialiști, ca factori de răspundere în organizarea și perfecționarea producției în întreprinderi, majoritatea celor prezenți la consfătuire au insistat asupra condițiilor tehnice ce trebuia avute în vedere la prelucrarea lăurilor.

Inginerul șef de la întreprinderea „Octombrie roșu” din Ghimbav s-a declarat mulțumit de felul cum furnizorul întreprinderii, Fabrica „Partizanul roșu” din Brașov, a găsit și rea-

lizat acele rețete de spălare prin care s-a obținut procentul optim de grăsime pe fibra de lână. Acest lucru ne-a permis nouă — a completat în cuvîntul său reprezentantul filaturii din Ghimbav — să obținem fire uniforme.

Discutată a fost și problema respectării temperaturii și umidității specifice prelucrării lăurilor. Mai sînt încă locuri unde controlul acestor parametri în timpul lucrului se face empiric. Lipsa unui control științific al operațiilor de spălare, uscare etc. poate duce la degradarea fibrei în timpul prelucrării, cum ar fi împisirea.

Referindu-se la probleme de creație, ing. Gr. Chișinevschi, șeful serviciului tehnic din direcția generală industrială de resort, a pornit de la evenimentul zilei în sector și anume — contractările cu organele comerciale pentru semestrul I al anului viitor. El a arătat că fabricile s-au întrecut în a prezenta cu acest prilej colecții bogate, variate țesături din lână. Lucru pozitiv și îmbucurător. Totuși o cercetare mai atentă a acestor colecții a dovedit că cererile comerciale la anumite articole nu pot fi pe deplin satisfăcute în ceea ce privește creația de desene și contexturi. De exemplu, țesăturile destinate sacourilor bărbătești se fabrică încă într-un număr redus de desene și culori. Așa s-a ajuns — sublinia vorbitorul — ca pentru noi, bărbății, sacourile să devină o uniformă. Un caz a-

MĂSURI EFICIENTE

Deoarece în țesătorie, prelucrarea nu ridică probleme deosebite, mă voi referi în cele ce urmează la măsurile luate în filaturile de lână pleptănate, pentru obținerea unor fire subțiri din lăurile românești.

În funcție de caracteristicile specifice acestor lăuri — variație mare la lungime și finețe a fibrei — au fost adoptate viteze și reglaje corespunzătoare la toate mașinile din preparația filaturii, urmărind prin aceasta obținerea unui fir mai uniform și reducerea pe cit posibil a pierderilor de materie primă. După operațiile de preparație, s-a prevăzut o perioadă de „odihnă” a țesăturii de zece zile, în condiții optime de umiditate și temperatură. Astfel, fibrele își recapătă unele proprietăți pierdute în procesul de filare propriu-zis, frecvența de rupere reducându-se la aspectul firului obținut fiind mai neted și uniform.

De pe acum la întreprinderea „Dorobanțul” din Ploiești s-au produs fire de calitate corespunzătoare fabricării țesăturilor de 100 la sută lână din țară. Procesul de filare stabilit a fost

extins și la fabricile din Buhuși și Sibiu.

Direcția noastră a organizat și un concurs între creatorii de desene și contexturi din sectorul lăinii. Reușite sînt creațiile fabricilor „Dorobanțul”-Ploiești, „Libertatea”-Sibiu, „Postăvăria ro-

mină”-București, „Partizanul roșu”-Brașov și a celei din Buhuși.

Ing. I. TOPOLEANU
director tehnic în Direcția generală industrială a lăinii și mătăsii

Prin darea în funcțiune a noului filator de lână pleptănate de la Buhuși și prin alte măsuri de dezvoltare a capacităților existente, producția de fire subțiri a crescut de la an la an. Graficul de mai sus măsoară această creștere.

semnătorii îl prezintă și stoffele de pardesii bărbătești. Există posibilitatea ca din lăurile interne să fie mult lărgită gama de sortimente la aceste articole, utilizînd uneori și alte fibre în amestec.

...și calitatea materiei prime

Era și firesc ca această problemă să stea în atenția participanților la consfătuire. De calitatea materiei prime depinde în mare măsură și calitatea produsului finit. Tocmai de aceea s-a căutat să se arate acele deficiențe ale lăurilor care îngreunează prelucrarea lor în industrie. Așa, bunăoară, din cauza impurităților vegetale de pe coajul oilor, anumite cantități de lână fină și semilună sînt supuse unor procese chimice care duc atît la deteriorarea fibrei cit și la efectuarea unor cheltuieli suplimentare. Pentru eliminarea impurităților vegetale pe sector, anual se carbonizează tone de lână spălată, ceea ce implică cheltuieli în plus de milioane de lei. Cantități importante de lână fine și semilună nu pot fi valorificate în țesături superioare și cu un colorit

SUGESTII...

Pentru industrie:

● Este necesar să se stabilească metode unice de sortare pentru toate secțiile sectorului.

● Inițierea unor schimburi de experiență între muncitorii din secțiile de sortare în vederea generalizării în anul viitor a metodelor noi de sortare.

● Să se extindă studiul pentru un finisaj îmbunătățit de la stoffele fine și semilună și la celelalte categorii de stoffe.

● Creșterea condițiilor pentru spălarea lăurilor fine în același an cu tunul, în vederea evitării deteriorării calității lor prin îngălbănire.

Pentru agricultură:

● Rezolvarea practică a înlocuirii sistemului actual de însemnare a oilor cu păcură, prin folosirea unei paste lavabile.

● Colaborarea cu sfaturile populare în vederea curățirii pășunilor de mărăcișuri.

deschis și datorită altor defecte ale materiei prime cum ar fi: îngălbănirea și însemnarea cu păcură sau vopsele nelavabile.

Toate acestea, întreprinderile și direcția generală industrială de resort

jînul industriei în acele probleme ce pot găsi o rezolvare imediată.

Trebuie spus că nici în cuvîntul unor reprezentanți ai industriei nu s-a văzut o analiză mai profundă a rezervei existente în întreprinderi.

Rolul finisorului

În domeniul innobilării țesăturilor de lână și cele de lână în amestec cu alte fibre, un rol hotărîtor în reușita aspectului (țesut) final, îl are materia primă întrebunătățită. Este știut că în timpul prelucrărilor mecanice (filat, țesut) fibra de lână își pierde din proprietățile inițiale. În finisaj o bună parte din aceste proprietăți sînt redată fibrei. Rolul finisorului este tocmai acela de a conduce în așa fel procesul tehnologic încît să se redea fibrei proprietățile pierdute la filare și țesere și să se efectueze operațiile de finisaj (vopsire, piurare, spălare) cu deteriorarea minimă a fibrei de lână.

În cursul acestui an în fabrica noastră a avut loc un schimb de experiență cu participarea finisorilor din întreprinderile sectorului de pe întreaga țară. Cu acest prilej s-au analizat și îmbunătățit procesele tehnologice de finisare subliniindu-se importanța ce trebuie acordată fazelor cheie în finisaj (spălare, piurare etc.). Mostrele rezultate din experimentările practice ale acestui schimb de experiență au dovedit că printr-un finisaj corespunzător se poate obține o reducere a sifonabilității cerută de calitatea superioară a stoffelor.

Acest studiu se cere extins însă la toate grupele de stoffe nu numai la cele fine cercetate cu această ocazie. În plus, finisorii au posibilitatea să adauge calități noi stoffelor prin aplicarea unor operații de innobilare cum

ar fi: hidrofolizarea, tratarea anticongelantă (stoffele să nu mai intre la spălat) și tratarea antimolii etc.

V. MIHET
inginer șef la Fabrica „Partizanul roșu” din Brașov

le-au arătat în dese rânduri Ministerul Agriculturii.

Reprezentantul Direcției creșterii animalelor din Ministerul Agriculturii

Dacă cadrele tehnice și de conducere din întreprinderi și direcția generală ar fi dovedit mai mult spirit critic, fără îndoială că s-ar fi scos la iveală

— Participanți la consfătuire — nu a arătat în mod suficient de concret ce măsuri au fost luate sau se preconizează să se ia pentru a veni în sprijinul muncii.

Cuvînt de încheiere

Schimbul de păreri avut în cadrul consfătuirii a fost util și binevenit. De aici au rezultat prețioase și variate propuneri, sugestii pentru eliminarea deficiențelor ce mai există și creșterea unor condiții tot mai bune în vederea valorificării superioare a lăurilor din țară.

În întreprinderile industriale — așa după cum a rezultat din discuții — există o preocupare în această direcție dar sînt locuri în care procesul tehnologic mai trebuie perfecționat, cum este bunăoară la sortare, finisaj etc. Dar dacă rezolvarea acestor probleme depinde numai de activitatea lucrătorilor din industrie, sînt altele care cer sprijinul unor factori din afară. Ne referim în special la calitatea materiei prime care — așa cum s-a arătat — mai prezintă unele defecțiuni și pentru eliminarea cărora Ministerul Agriculturii trebuie să acționeze prin măsuri operative și hotărîte pe linia îndrumării unităților agricole socialiste.

A reieșit cu ocazia acestei consfătuiri și necesitatea unei mai organizate și multilaterale colaborări atît între Ministerul Industriei Ușoare și Ministerul Agriculturii cit și între acestea și sfaturile populare, care răspund și pot interveni direct în rezolvarea variatelor probleme legate de dezvoltarea sectorului ovin. Sarcini importante revin unităților agricole socialiste atît în ceea ce privește sporirea producției de lână fină și semilună cit și a întregii oieri.

Se poate aprecia — și consfătuirea a subliniat acest lucru — că există rezerve importante în valorificarea industrială a lăurilor din țară, și că de folosirea lor depinde în mare măsură desigurarea în bune condiții a producției în anul viitor.

Pagină realizată de ing. E. PAVELESCU și CL. RADULESCU
Portrete de Cîk DAMADIAN și desene de GH. CHIRIAC

